

7. Kariyerine yeni bir kurumda devam etmeyi düşünüyor.

Bu cümlede aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yerine yabancı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Düzen B) Çaba
C) Uzmanlaşma D) Başarı

8

Defans oyuncularını yanına çağırıp onlara
1 2 3 4
taktik verdi.

Bu cümledeki kaç numaralı sözcük Türkçe değildir?

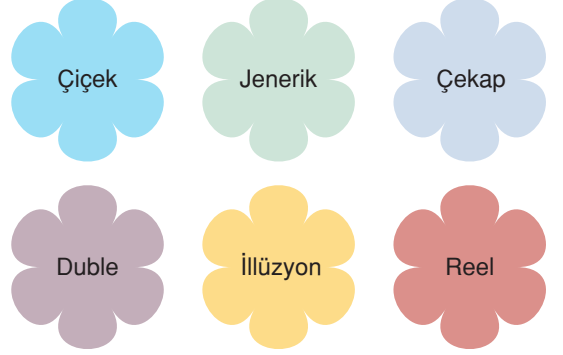
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

9. 1. Müdür yardımcısı gerekli açıklamayı yapacaktır.
2. Halam halkla ilişkiler departmanında çalışıyor.
3. Önümüzdeki hafta kurultay düzenlenecek.
4. Onun büyüleyici bir özelliği vardır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde Türkçesi dururken yabancı sözcük kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

10.

Yukarıdaki sözcüklerden kaç tanesi Türkçe değildir?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük Türkçe değildir?

- A) Dışarıda oynayan çocukları izliyordu.
B) Babam ekstreya bakınca öfkeden deliye döndü.
C) Küresel çapta iklim değişiklikleri yaşanıyor.
D) Yaptığı bilgilendirme herkesi tatmin etmişti.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yabancı bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Bu işin bazı handikapları da vardır.
B) Hijyenik olmayan ortamlarda oynamayın.
C) Sana anlatmam gereken önemli bir konu var.
D) Paylaştığın linkte gerekli araştırmayı yaptım.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yabancı bir sözcük **kullanılmamıştır**?

- A) Vizyona yeni giren filmleri inceledik.
B) Geçmişle ilgili bir anekdot paylaştı.
C) Bu eserin tasarımını çok beğendik.
D) Yeni bir no-frost buzdolabı aldık.

2.

Şimdiye kadar izlediğim en güzel animasyon filmi.

Bu cümlede aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yerine yabancı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Canlandırma
B) Farklı
C) Sürükleyici
D) Özel

3. 1. Bu yaşlarda bazı insanlar, depresyona girme tehlikesi altındadır.
2. Eserin konusu gerçek bir olaydan alınmıştır.
3. Fikirlerini başkalarına empoze etmeye çalışıyordu.
4. Oyunun ikinci bölümünde gözyaşları sel oldu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde yabancı sözcük kullanılmıştır?

- A) 1 ve 2
B) 1 ve 3
C) 2 ve 4
D) 3 ve 4

4. 1. Start
2. Ölçüt
3. Düzenli
4. Online
5. Güncel
6. Seans

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangileri Türkçe **değildir**?

- A) 1, 3 ve 5
B) 1, 4 ve 6
C) 2, 3 ve 5
D) 2, 4 ve 6

5. * Asistan
* Restorasyon
* Dublaj

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıda verilen sözcüklerden birinin Türkçe karşılığı **yoktur**?

- A) Tarihî eserlerin onarımına bu hafta başlanacak.
B) Yönetici yardımcısı bizi biraz bekletti.
C) Filmdeki seslendirmeleri ünlü sanatçı yapmış.
D) Tüm çalışmalara etkin bir şekilde katıldı.

6. Aşağıdakilerin hangisinde yabancı sözcük **kullanılmamıştır**?

- A) Egoist insanlardan hiç hoşlanmam, dedi.
B) Gerekli verileri elde etmeye çalışıyor.
C) Kolilerin çoğu deforme olmuştu.
D) Sporcuya doping suçlamasında bulundular.

7. (1)Kanadalıların ülkeleriyle ilgili bir sloganı var: "Denizlerden denizler." (2) Bu söz Kanada'nın dünya üzerindeki konumunu çok iyi anlatıyor. (3) Çünkü Kanada'nın Atlas Okyanusu'ndan Büyük Okyanus'a kadar uzanan çok geniş toprakları var. (4) Yüzölçümü bakımından dünyanın en büyük ikinci ülkesi ve dünyanın en uzun kıyı şeridinde sahip ülke, 10 eyaletten ve özel bölgeden oluşmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük Türkçe değildir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

8.

Yapılan anonstan sonra koşarak gitti.
1   2   3   4

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangisi Türkçe değildir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yabancı sözcük kullanılmamıştır?**

- A) Analitik düşünme becerisi kazanmaya çalışmalısınız.
B) Ekstra zamanlarda bu işi yapardı.
C) Maçın finalinde takımımızın yüzü güldü.
D) Dil bilgisi kurallarına uymak gerekir.

10.

Plaket	Aidat
Doruk	Alternatif
Aksiyon	Aktivite

Yukarıda verilen sözcüklerden kaç tanesi Türkçe değildir?

- A) 2   B) 3   C) 4   D) 5

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük Türkçedir?**

- A) Gerekl iskontoyu da elde etmiştik.
B) Amcam bu firmada part-time çalışıyor.
C) Özgün bir eser ortaya çıkmış.
D) Her koşulda optimist olmak gerekiyor.

12. 1. Aldığımız mobilyaların montajını da yaptırdık.
2. Bu buluşumuzun patentini de aldık.
3. Dedemin verdiği öğütler hâlâ kulağımda.
4. Devre arasında soyunma odasına indiler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde yabancı sözcük kullanılmıştır?

- A) 1 ve 2   B) 1 ve 3
C) 2 ve 4   D) 3 ve 4

Ne zaman başımızı kaldırsak orada mağrur ve sessiz parılıyordu, eteklerinden puslu haleler saçan sihirli bir gümüş lira gibi. Çevresi onun kadar parlamadığına yanan yıldızlarca kuşatılmıştı ve biz yol boyu hüzünlü şiirler damıttık göz alıcı ışığından. Gerçi üzerinde adamlar gezindiklerinden beridir bizim romantik hayallerimizin tanrıçası olma özelliğini yitirmişti kısmen ama hâlâ öyle güzeldi ki...

1 ve 2. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “Yanmak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
- B) “Kuşatılmak” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
- C) “Gezinmek” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
- D) “Yitirmek” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.

2. Metinde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Gümüş
- B) Sihirli
- C) Çevre
- D) Damıtmak

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “haşlamak” sözcüğü temel anlamında kullanılmıştır?

- A) Annem karnemdeki zayıf notu görünce beni haşladı.
- B) Arkadaşlarımla kavga edince müdür bizi odasına çağırıp haşladı.
- C) Fasulyeyi çok haşladığım için kabukları dağıldı.
- D) Dökülen kaynar su ayağımı haşladı.

- 4. 1. Okulların açılmasıyla hareketlilik başladı.
- 2. Ona danışarak sağlıklı bir karar verebilirsin.
- 3. Otobüsün gelmesiyle herkes kuyruğa girdi.
- 4. Yolun ilerisinde boş bir arsa var.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

5.

Teyzem o kötü haberi aldığı anda acı bir çığlık attı.

1 2 3 4

Yukarıdaki cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “terim anlamlı” sözcük yoktur?

- A) Murat her işi yarım bırakır, hiçbir işi tamamlamaz.
- B) Sınavda şiirin uyağını sordu öğretmen.
- C) Bakterilerin içinde yararlı olanları da vardır.
- D) “Karınca ile Ağustos Böceği” hikâyesini biliyor musun?

7. Bırak bu ağızları da doğruyu söyle.
Aşağıdakilerin hangisinde “ağız” sözcüğü bu cümledeki anlamsal özelliğiyle kullanılmıştır?
- A) Bardağın ağızı aniden kırılıverdi.
B) Bebeğin ağızında pamukçuk çıkmış.
C) Müdürü görünce birden ağız değiştirdi.
D) Misafirlerini yolun ağızına kadar uğurladı.
8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamlı sözcük vardır?**
- A) Güldüğünde inci gibi dişleri parlıyordu.
B) Anlattığı fıkraya bütün öğrenciler güldü.
C) Bu ince espiyi anlayacak kafa onda yoktur.
D) O, müzik dinlemeyi çok severdi.
9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “acı” sözcüğü temel anlamda kullanılmıştır?**
- A) Çok öfkeleni, benimle acı konuştu.
B) Kadın, olayları duyunca acı bir çığlık attı.
C) Mart ayı sonunda acı bir soğuk başladı.
D) Patlıcanların çoğu acı çıktı.
10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?**
- A) Patron, maaşlarımızı zamanında ödedi.
B) Ekim ayında doğanlar terazi burcudur.
C) Burada öylece beklemekten daraldım.
D) Adana'daki evimize yarın taşınacağız.
11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecazlı bir anlatım yapılmamıştır?**
- A) Güzel, neşeli bir bahar sabahıydı.
B) Müdür kapıdaydı, köpürmüştü; şaşırдық.
C) Kalabalık ortamlarda daralıyorum, dedi.
D) Yaklaşınca, gelenin o olmadığını anladık.
12. **Aşağıdakilerin hangisinde mecaz anlamlı bir sözcük kullanılmıştır?**
- A) Çocuklar balonların hepsini patlattı.
B) Onu yaşamımdan sildim.
C) Bu kalemi kullanabilir miyim?
D) Ödevlerin hepsini bitirdim.
13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “çerçeve” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?**
- A) Duvardaki çerçeve yamulmuştu.
B) Pencerenin çerçevesi çok kirlenmiş.
C) Bu olayları akıl çerçevesinde inceleyelim.
D) Gözlüğünün çerçevesi kırıldı.
14. **Aşağıdakilerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük yoktur?**
- A) Hisseli Harikalar Kumpanyası uzun bir aradan sonra perdesini açıyor.
B) Hakem penaltı verince bütün stat ayaklandı.
C) Alçak basınç tüm yurdu etkisi altına aldı.
D) Annemin yaptığı yemekler çok lezzetli olur.

Dağın birinde bir bilge kişi yaşamış. Herkes tarafından sevilip sayılmış. Gençlerden birisi, bilge kişinin bilgeliğini kabul etmeyip maskesini düşürmek istemiş ve bir plan kurmuş. Küçük bir kuşu iki avcunun arasına yerleştirmiş ve bilgeye sormuş:

—Söyle bilge, avuçlarımla arasındaki kuş ölü mü diri mi ?

Bilge, şöyle bir bakmış ve demiş ki:

—Evlad! Ölü desem avuçlarını açıp kuşu uçuracaksın, diri desem sıkıp öldürüceksin. Ellerinde yaşam ve ölümü birlikte tutuyorsun. Bu kararı yalnızca sen kendin verebilirsin.

1 ve 2. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “Sormak” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
- B) “Yerleştirmek” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
- C) “Sayılmak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
- D) “Ölü” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.

2. Metinde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) düşürmek
- B) öldürmek
- C) diri
- D) uçurmak

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük temel anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Odada ekşi bir koku var.
- B) Yorucu bir gün geçirdik.
- C) Dağ başında değilsiniz, bunu bilin.
- D) Ağır giden vapur, uyuyan denizi uyandırdı.

4. Bir bilim, sanat, spor ya da meslek alanına özgü sözcüklere terim denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Bozacının sesi, onu gençlik yıllarına götürdü.
- B) Motorun sesinden vitesin değişeceğini anlayabilirsiniz.
- C) Yumuşacık sesinden etkilenmemek ne mümkün!
- D) Bu konuda sana hak veriyorum.

5. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi temel anlamda kullanılmıştır?

- A) Güray'ın saçları çok uzunmuş.
- B) Çok uzaklardan iki el silah sesi geldi.
- C) Annem yorganımıza desenli bir yüz geçirdi.
- D) Şehrin göbeğinde koca bir çukur açtılar.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük temel anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Ben bunca sorunla boğuşurken kimse bana yardım etmedi.
- B) Bu anlaşmazlığı çözmek düşündüğüm kadar zor değil.
- C) Emekli olduğunda aldığı ikramiye de eriyince paniğe kapıldı.
- D) Onun söylediklerinin hepimizin üzerinde caydırıcı etkisi oldu.

7. 1. Ailesine yük olmak istemedi.
2. Ona duyduğu sevgi çok güçlüydü.
3. Her yeni güne umutla başlıyor.
4. Bu dünyada bir gün bile gülmedim.
Numaralanmış cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcükler gerçek anlamının dışında (mecaz anlamıyla) kullanılmıştır?
- A) 1 ve 3
B) 1 ve 4
C) 2 ve 3
D) 2 ve 4
8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ateş” sözcüğü temel anlamıyla kullanılmıştır?**
- A) Evin bahçesinde ateş yaktilar.
B) Bu davranışları onu ateşe sürükledi.
C) Sinirden gözleri ateş saçıyor.
D) Yemeği az önce ateşten indirdim.
9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yan anlamıyla kullanılmamıştır?**
- A) Yemeğe bir diş de sarımsak atalım.
B) Futbol oynamaktan ayakkabının burnu yırtılmış.
C) Şişenin ağız çok geniştir.
D) Soğuk su içmekten boğaz ağrıyordu.
10. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi cümle içinde terim anlamıyla kullanılmamıştır?**
- A) Oyunun son perdesi herkesi ağılattı.
B) Hakem çok tartışılan atışa ofsayt dedi.
C) Bu bölgedeki akarsular çok soğuktur.
D) Çocuk elindeki deftere bir şeyler karaladı.

11. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?**
- A) Hiçbir zaman gizemli hikâyeler okumamıştı.
B) O mektuplardan çok ağır sözler dökülüyor.
C) Masadaki boş kâğıda bakıyorlardı.
D) İnce uzun bomboş bardak vardı masada.
12. **Aşağıdakilerin hangisinde benzetmeden yararlanılmamıştır?**
- A) Sabır bir tuğlaya, sadakat ise köke benzer.
B) Binanın karşısında yeni başlamış bir inşaat vardı.
C) Ruhumuz bir çöl kadar ıssız olurdu her akşam.
D) Ağacın yalnızlığı gibiydi her şey.
13. 1. Arkadaşının davranışları çok sertti.
2. Nohutlar pişmemiştir çünkü çok sertti.
“Sert” sözcüğü birinci cümlede ▲ anlamıyla, ikinci cümlede ● anlamıyla kullanılmıştır.
Yukarıdaki bilginin doğru olması için ▲ ve ● sembolleriyle gösterilen yerlere hangi seçenekteki sözcükler getirilmelidir?
▲	●
A) Gerçek	Mecaz
B) Mecaz	Mecaz
C) Gerçek	Gerçek
D) Mecaz	Gerçek

Geliri yerinde, okumuş ailelerin çoğu çocuk odasına da televizyon almaktadır. Alırken çocukla bir anlaşma yapar ve söz vermesini isterler; “Ancak ödevini yapıp dersini çalıştıktan sonra televizyon izleyeceksin.” Çocuk hiç düşünmeden söz verir. Aslında bu anlaşmada iki taraf da birbirini aldatmaktadır. Anne babanın amacı çocuktan kurtulmak, çocuğun da amacı televizyon sahibi olmaktır. Araştırmalar, odasına televizyon alınan çocukların, beklenenin aksine okul başarısında düşme olduğunu göstermektedir. Çocuk, televizyon izleyebilmek için ödevlerini çalاکalem yapmakta, derslerine yeterince çalışmamakta ve sınavlara iyi hazırlanmamaktadır.

1 ve 2. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Metnin ilk cümlesinde geçen “okumak” sözcüğü hangi anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bir şeyin anlamını çözmek
- B) Yazılmış bir metnin iletmek istediği şeyleri öğrenmek
- C) Bir konuyu öğrenmek için okulda, bir öğretmenin yanında veya yazılı şeyler üzerinde çalışmak öğrenim görmek
- D) Bir yere çağırarak, davet etmek

2. Metinde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) **Kurtulmak**: Tehlikeli veya kötü bir durumu atlamak
- B) **Düşmek**: Olumsuz bir duruma girmek
- C) **Göstermek**: Belirtmek, anlatmak
- D) **Hazırlanmak**: Kendini hazırlamak

3. Hayal kurmak da boş, düşünceler de.

Aşağıdakilerin hangisinde “boş” sözcüğü bu dizedeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Hemen boş bir koltuk bulup oturdu.
- B) İş bulamadım, bir aydır boş geziyorum.
- C) Yıllardır gösterdiğin çabaların hepsi boş.
- D) Boş kadroları tamamlamak istemiyordu.

4. ✓ Yağmur sabaha karşı durdu.
✓ Problemi çözemedi çünkü kafası durdu.
✓ Otobüs durdu ve yolcular inmeye başladı.
“Durmak” sözcüğünün yukarıda verilen cümlelerde aşağıdaki anlamlarından hangisi yoktur?

- A) Kavrayamamak
- B) Duraklamak
- C) Ayakta beklemek
- D) Dinmek

5. ● Ben arkadaşını tanımam, alacağımı senden isterim.
● Sana işleri bitirmen için iki gün süre tanıyorum.
● Onu, aradan uzun yıllar geçmesine rağmen gözlerindeki ışıltıdan tanıdım.
● Hayvanların çoğu kendilerine zarar verecek otları tanır.

“Tanımak” sözcüğü, yukarıdaki cümlelerde kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. En sevdiği arkadaşından duyduğu bu sözlere gücenmiş.

Bu cümleye altı çizili sözcüğün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Toplantıya çağrılmadığı için bize alınmış.
B) Bize kırıldığından hiçbir davete gelmedi.
C) Kitabı ödünç vermediği için kızmamalısn.
D) Ufak bir şakaya incineceğini düşünmedim.

7. Onun iki özelliği vardı: Biri, kendisi olan, yüreği sıcak bir insan. Diğeri de aldığı terbiyeden ötürü sevgisini de hırsını da durdurmak zorunda kalan, sevgisini kendi içinde yaşayan biri.

Bu parçada geçen "sevgisini kendi içinde yaşamak" sözünün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hissettiklerini dışa vurmamak
B) Bencil bir insan olmak
C) Ailesinden sevgi görmek
D) Acılarını içinde yaşamak

8.

Köy enstitüsü çıkışlı yazarlarımız, edebiyatımızda yanardağ gibi patladı.

"Patlamak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla aynı anlamla kullanılmıştır?

- A) Yağmurlar nedeniyle kanalizasyonlar ve su boruları patlamıştı.
B) Son yıllarda Türk pop müziğinde patlama yaşanıyor.
C) Baharla birlikte kayısı ağaçlarının tomurcukları patlamaya başladı.
D) Can sıkıntısından patlıyor ama bir şey diyemiyordu.

9. ❖ Elimdeki işi bırakıp bulunduğu odaya geçtim.
❖ İplik iğne deliğinden zor geçti.
❖ O kadar gezdik ki başıma güneş geçti.
❖ Bizim yelkenli, vapuru geçti.
❖ Bu titizlik ona babasından geçmiş.

Bu cümlelerde "geçmek" sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 2   B) 3   C) 4   D) 5

10. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcüğün anlamıyla kullanımı birbirine **uyumamaktadır?**

Anlam	Kullanım
A) Dik duran bir şeyin yatay duruma getirilmesi	– Bu sırada şişe devrilmiş, balık yağı dökmüştü.
B) Çok üzüntü veren acıklı olay, afet	– Sebep olduğumuz faciadan henüz haberiniz yok.
C) Alınmış bir şeyi geri vermek	– Kitapları kütüphaneye iade etmeyi unuttum.
D) Hedefi vurma, hedefe varma	– Bize uğramanız isabet oldu, biz de sizi arıyorduk.

11. "Değiştirmek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bir şeyi verip yerine başka bir şey almak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Yeni aldığı kahverengi pantolonu siyahıyla değiştirdi.
B) Dekorasyon çalışmaları evin çehresini de değiştirmişti.
C) Onunla anlaşmak zor, ikide bir fikir değiştiriyor.
D) Gül, salondaki bazı küçük eşyaların yerini değiştirmiş.

Öğrenmeye, ilerlemeye büyük arzusu olan halkımız çocuklarımız, yabancı dil öğrensin, diye aldatıldı. Hâlbuki kendi ana dilini bir kenara atıp ortaokuldan itibaren dersleri yabancı dilde okumak şeklinde bir yabancı dil öğrenme yöntemi hiçbir aklı başında ülkede yoktur. Bugün dışarıda, özel yöntemlerle bir yabancı dil birkaç ayda yoğun kurslarda öğretilabiliyor. Bunun için kendi dilini dosdoğru konuşmayan, gitgide yarı Türkçe, yarı İngilizce konuşup, bununla böbürlenilen nesiller yetiştirmeye hiç lüzum yok.

1 ve 2. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Aşağıdakilerin hangisinde metindeki altı çizili cümlede yer alan sözcüklerden birinin anlamı **verilmemiştir**?

- A) Eğitim, öğrenim sağlamak
- B) Bir amaca erişmek için izlenen yol
- C) İletmek, duyurmak
- D) Sürekli akıllı davranan

2. Altı çizili cümlede geçen “atmak” sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) Geri bırakmak, ertelemek
- B) Bir şeyi yere doğru bırakmak
- C) Göndermek, yollamak
- D) Bilmeden, kestirerek söylemek

3. Ne pahasına olursa olsun bu davadan vazgeçecek değilim.

Bu cümlede altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Zorluk ve tehlikeleri göze alarak girdiği bu işte başarıya ulaştı.
- B) Çok sıkıntı çekmiş biri olduğu hâlden anlaşılıyordu.
- C) Yürüyüş yapmak, bütün sıkıntıları unutturuyor.
- D) Sınav gününü büyük bir heyecanla bekliyorlar.

4. Yazar , bu öyküsünde yaşama değişik gözlüklerle bakmamızı sağlamıştır.

Bu cümlede geçen “değişik gözlüklerle bakmak” sözüyle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçeği tamamen değiştirerek anlatmak
- B) İlginç olayları, farklı bir söyleyişle anlatmak
- C) Yaşamı olduğu gibi, bütün gerçekliğiyle anlatmak
- D) Gerçeğe değişik açılardan bakmak

5. ❁ Askerler silahlarını çatmış, oturuyorlardı.
❁ Yemenisini başına çattı ve hemen işe koyuldu.
❁ Etraftaki herkese çatmak için fırsat kolluyordu sanki.
❁ Bütün gün kaşlarını çattı, hiçbirimizle konuşmadı.
“Çatmak” sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. Kütüphane, bütün çağların, bütün ülkelerin ölümsüzlükleri ile doludur.

Bu cümlede altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hâlâ hayatta olan yazarlar
- B) Kendi çağının ötesine geçmiş yapıtlar
- C) Ülkenin en iyi kitapları
- D) Çok para kazanan yazarlar

7. Çocuk kendini masal kahramanlarıyla özdeşleştirerek onların eylemleri içinde yer alır.

Bu cümleye altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kendini başkalarının yerine koyup yaşadıklarını hissedebilir misin?
B) Başkalarının deneyimlerinden yararlanmayı biliyor.
C) Okuduğu kitaplardan etkilenip yazar olmayı düşünüyor.
D) Okuma zevkini küçük yaşlarda kazanmak gerekiyor.

8.

Bu, Mimar Sinan'ın ustalık eseri olan Selimiye Camisi'dir.

Buralarda yağmurdan eser yok, her yer kurumuş.

Şans eseri bu kazadan kurtulmuş ağabeyim.

Adamın yüzünde pişmanlıktan eser yok ki!

Hangi sembole ifade edilen cümlelerde "eser" sözcüğü "belirti, iz, im" anlamıyla kullanılmıştır?

9. 1. Kadının yanakları zayıflıktan çökmüş.
2. İçime aniden bir sıkıntı çöktü.
3. Bütün gece böyle yağmur yağarsa tavan çöker.
4. Soluk soluğa yere çöktü.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde "çökmek" sözcüğü "üzerinde bulunduğu yere yıkılmak" anlamıyla kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

10. Aşağıda bazı sözcüklerin anlamları ve sözcüklerin bu anlamlarında kullanıldıkları cümleler verilmiştir. Bu sözcükleri cümlelerin içinden bulmacanın satırlarına yazınız.

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						

ANLAMLAR

Soldan Sağa

- Bir iş ya da konu üzerine bilinen şey
- Bir söze, bir soruya, bir yazıya ya da bir gereksinmeye verilen karşılık
- Bir durum, bir nesne ya da bir nitelik olarak var olan

CÜMLELER

- * GAP projesi Doğu Anadolu'nun elektrik ve su sorununa büyük ölçüde yanıt verecek.
- * Kâğıt paranın saymaca değeri varsa da gerçek değeri yoktur.
- * Tarih bilgisi yeterli olmadığı için düşük puan almış.

Buna göre bulmacanın 3. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?

A)	L	B)	K	C)	İ	D)	T
	N		N		L		Y
	R		R		E		B

11. ❖ Eli kesilen çocuk ağlamaya başladı.
❖ Kesilen kâğıtları bir araya topladı.
❖ Gürültü kesildiğinde onu duyabildik.
❖ Yağmur kesilince bize gelir.
"Kesilmek" sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

(1) Alışveriş işlerinde nezaket göstermek gerekse de bunda çok ileri gidilmemelidir. (2) Ziyarete gidilen yerlerde ev sahiplerinin “biraz daha kalmak” teklifini her zaman nezaket eseri olarak karşılamak ve bu ziyareti daha çok uzatmamak gerekir. (3) İnce ruhlu bir konuk kendisine daha çok uzatmamak gerekir. İnce ruhlu bir konuk, kendisine daha çok kalmasını teklif eden ev sahibinin sözlerinin altındaki gerçek anlamı hemen bir psikolog gibi kavrar ve kararını ona göre verir. (4) Yemek zamanı yaklaşınca ziyaret saatine bitmiş gözüyle bakmaya alışmalıyız.

1 ve 2. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Metnin ikinci cümlesinde geçen “uzatmak” sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) Uzamasına sebep olmak, uzamasını sağlamak
- B) Bir şeyi vermek için birine yöneltmek
- C) Süreyi artırmak
- D) Vermek, göndermek

2. ❖ Söylenen yapılan, bildirilen bir şeyi olumlu veya olumsuz bulmak
❖ Arada az bir aralık kalacak biçimde ilerlemek, aradaki uzaklığı azaltmak veya büsbütün ortadan kaldırmak için ileri gitmek
❖ Düşünce, duygu ve davranış bakımından insanın sevgi ve saygısını kazanan, zarf, kaba karşıtı

Metinde geçen sözcüklerden hangisinin anlamı yukarıda verilmemiştir?

- A) Göstermek
- B) İnce
- C) Karşılamak
- D) Yaklaşınca

3. 1. Kumaşı ortadan ikiye böldüler.
2. Orta boylu bir adam geldi.
3. Sokağın ortasında ağlamaya başladı.
4. Dönemin ortasına geldik.

“Orta” sözcüğü yukarıdaki cümlede kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 4
- B) 3
- C) 2
- D) 1

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “daha” sözcüğü diğerlerinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) Onunla daha tanışmadık.
- B) Daha okunacak kitap var mı?
- C) Bu testi daha çözemedim mi?
- D) Sinemaya gittik ki daha kimse gelmemiş.

5. ● Sınavdan sonra kendini dağıttı.
● Çocuklara gelen hediyeleri dağıttı.
● Sabahki rüzgâr bulutları dağıttı.
● Kooperatifi üç gün önce dağıttılar.

Yukarıdaki cümlelerde “dağıtmak” sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. 1. Öğretmenimizle bölge haritasına baktık.
2. Odanın penceresi bahçeye bakıyordu.
3. Bütün resimlere bir bir baktım dün gece.
4. Evin bütün işleri kadına bakıyordu.

“Bakmak” sözcüğü yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangi ikisinde aynı anlamda kullanılmıştır?

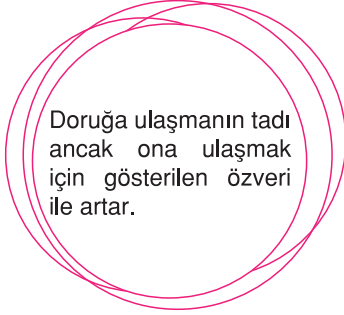
- A) 1 ve 3
- B) 1 ve 4
- C) 2 ve 4
- D) 3 ve 4

7. Sığ olanların tek sığınağı, ciddiliktir.

Altı çizili sözcüğün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Her işi ciddiye alır, en iyisini yapmaya çalışırdı.
- B) Düşüncelerinin yetersizliği, açıkça belli oluyordu.
- C) Genellikle gülmez, dinlemeyi tercih ederdi.
- D) Gazetede yazıları, bu konudaki görüşlerinin aynasıydı.

8.

Doruğa ulaşmanın tadı ancak ona ulaşmak için gösterilen özveri ile artar.

Bu cümledeki "ancak" sözcüğünün yerine aşağıdakilerin hangisi getirilirse cümlenin anlamı değişir?

- A) olsa olsa   B) yalnız
C) bir tek   D) sadece

9. "Demek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "söz söylemek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Sizin dediğinizi elbette anladık.
B) Ağzını açayım deme, fena olur.
C) Yağmur kar demedi, yola çıktı.
D) Demek bu işi de Serpil yapmış.

10. Özlü konuşmanın yolu, yersiz sözleri bırakmaktır.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz ve boş konuşmamak
B) Abartılı sözler söylememek
C) Yalan yanlış söz söylememek
D) Çok konuşmamak

11. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili ikileme cümleye "istenildiği gibi" anlamı katmıştır?

- A) Verdiğimiz işi doğru dürüst yapamamışlar.
B) Hastayı eş dost herkes ziyarete gelmişti.
C) Yalan yanlış sözlerle beni kandıramazsın.
D) Gece gündüz bu sınava hazırlandım.

12. Sanatçılar, bir toplumun deniz fenerleridir.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sanatçı, bir toplumun lideridir.
B) Sanatçılar, toplumu aydınlatır ve ona yol gösterirler.
C) İnsanlar sanatçılara çok şey borçludur.
D) Sanatçı yapıtlarında denizi konu almalıdır.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük cümleye "yaklaşıklık" anlamı **katmamıştır**?

- A) Neredeyse hava kararacak, neden hâlâ gelmedi?
B) Bu aylarda da zaman zaman turistler gelir.
C) Hemen hemen bütün soruları doğru cevaplamışsın.
D) Buraya aşağı yukarı üç ay önce uğramıştı.

14.

Masanın altındaki tozları süpürgeyle aldım.

Bu kutu en fazla on tane dergi alır.

Dedem her gün ilacını düzenli alıyor.

Sahildeki yat ön taraftan su almaya başladı.

"Almak" sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

DEYİMLER

Kazanım No: T8.3.6 - T8.4.7

1. Ali, gözyaşları arasında tren vagonlarına dikmişti kulaklarını.

Bu cümlede altı çizili söz grubunun yerine aşağıdaki deyimlerden hangisi gelebilir?

- A) Kulağına çalınmak   B) Kulak kabartmak
C) Kulak kesilmek   D) Kulağını bükmek

2. "El" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim içinde **kullanılmamıştır**?

- A) Çok öfkeli, umarım elinden kaza çıkmaz.
B) Felçten dolayı ellerini oynatamıyordu.
C) Borçlarını kapatmak için her şeyi elinden çıkardı.
D) Yeteneklidir, elinden birçok iş gelir.

3.

DEYİM	AÇIKLAMA
1. Keyfine bakmak	Kendi istediğince yaşamak
2. Keyfine diyecek yok	Sağlığı hakkında bilgi istememek
3. Keyfini çıkarmak	Neşesinden istifade etmek, neşesine varmak
4. Keyfi kaçmak	Neşesi kalmamak

Yukarıda verilen kaç numaralı deyim açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) 4   B) 3   C) 2   D) 1

4. Aşağıdakilerden hangisi deyim **değildir**?

- A) Feleğin çemberinden geçmiş.
B) Atı alan Üsküdar'ı geçti.
C) Havada bulut, sen onu unut.
D) Aç tavuk kendini buğday ambarında sanır.

5.

01

Ümidini kestiği anda bu işi bulmuş, başına devlet kuşu konmuştu.

02

Yapacağı her işin sonunu düşünüyor, baştan kara gidiyordu.

03

Bugünlerde çok yoğunum, başımı kaşıyacak vaktim yok.

04

Arkadaşının yararına olmayacak planlar kuruyor, onun başına çorap örüyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde deyim, anlamına uygun **kullanılmamıştır?**

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

6. Aşağıdakilerin hangisinde deyim anlamı **kullanıldığı cümleye uygun değildir**?

- A) Defalarca uyarmama rağmen pişkinliğe vuruyordu.
B) Bu güzel düşünceler hep onun başının altından çıkar.
C) Polisi görünce çil yavrusu gibi dağıldılar.
D) Bizimkinin çocukluğu tuttu, uçurtma uçuruyor.

7. Aşağıdaki cümlelerde yer alan deyimlerden hangisi anlamına uygun **kullanılmamıştır**?

- A) O da bu krizde küpünü dolduranlardan biri olmuştu.
B) Yıllardır görmediği babasını karşısında görünce sevinçten havalara uçtu.
C) Sonunda o da çocuklarının eline kalmıştı.
D) Onu ne çok sevdiğini söylemeye dili bir türlü varmıyordu.

8. – Gel artık, burnumda tütüyorsun.
– Annesini görünceye kadar ağzını bıçak açmadı.
– Karadeniz’de gemilerin mi battı ki böyle duruyorsun?

Aşağıdaki kavramlardan hangisi bu cümlelerdeki deyimlerle ilgili **değildir**?

- A) Özlem
B) Suskunluk
C) Yalnızlık
D) Üzüntü

9. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan deyimlerden hangisi açıklamasıyla **verilmemiştir**?

- A) İkimizin de söyledikleri bir kapıya çıkıyor, aynı sonuca varıyor.
B) Her zamanki gibi buz üstüne yazı yazıyorsun, bu işin de etkisi çok az sürecek.
C) İnsanların can damarına basmayı, en duyarlı oldukları konuyu açığa vurmaya seviyorsun.
D) Babamın cana can katan kişiliğine, ailemizdeki herkes hayrandı.

10. Deyimler söyleyişe güzellik katan sözlerdir. Örneğin; “kötü huyu, tersliği, huysuzluğu depreşmek” anlamında damarı tutmak;

1
“dalgın bir durumdayken bir şeyi fark edememek” anlamında dalgınlığına gelmek;

2
“bilgiyi, bir gün kullanmak üzere aklına yerleştirmek, bilgi birikimine eklemek” anlamında dağarcığı yüklü;

3
“çok bilgili” anlamında ise dağarcığına atmak

4
deyimlerini kullanırız.

Yukarıda numaralanmış deyimlerden hangi ikisi yer değiştirirse açıklamalardaki **yanlışlık** giderilmiş olur?

- A) 1 ile 2
B) 1 ile 3
C) 2 ile 4
D) 3 ile 4

11. İşçilerine göz açtırmıyor, onların dinlenmelerine izin vermiyordu.

2. Bugün öyle uykum geldi ki gözlerime inanamadım.

3. Görüşmeyeli o kadar yaşlanmıştı ki gözlerim kamaştı.

4. Vitrindeki elbiseye gözüm takıldı, bir süre oradan ayrılamadım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde deyim anlamına uygun **kullanılmamıştır**?

- A) 1 ve 2
B) 1 ve 4
C) 2 ve 3
D) 3 ve 4

- 12.

İstedğim hiçbir şeyi elde edemiyorum.

Sen de en uygun zamanı seçmelisin.

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili deyim Ece’nin açıklamasını karşılar?

- A) Şakaya getirip içindeki her şeyi bir anda anlattı.
B) Vakitli vakitsiz parmak kaldırır, öğretmene soru sorardı.
C) Babamı tavına getirip şu bilgisayarını aldırmalıyım.
D) Sen vaktini öldürecek yer arıyorsun ama burada olmaz.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “göz” sözcüğü deyim içinde kullanılmıştır?

- A) Yeşil gözlü insanlar genellikle dikkat çekerler.
B) Öğretmen, gözlerini kopya çeken öğrenciye dikti.
C) Sıranın gözünde unuttuğum kitaplarımı birileri almış.
D) Gözleri bozuk olan kişilerin gözlük takmaları gerekir.

Kötü bir romanı okuyamıyorum. On beş yirmi sayfa ilerledikten sonra elimden atıyorum. Kötü roman dedim, bir romanın iyi mi kötü mü olduğunu on beş yirmi sayfada anlamak kolay mı? İyi yazılmamış roman desem daha iyi olacak. Bu tür romanlar ilk birkaç sayfasında kendini ele veriyor. İyi yazılmış olup da iyi olmayan romanlar yok mu? Var elbette. Ama iyi yazılmamasına karşın, iyi olan romana hiç rastlamadım.

1 ve 2 soruları yukardaki metne göre cevaplayınız.

1. Metinde aşağıdaki sözcüklerden hangisinin zıt (karşıt) anlamlısı **kullanılmamıştır**?

- A) Bulmak
B) Zor
C) Yok
D) Almak

2. Metne göre aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Zıt anlamlı sözcükler aynı cümlede kullanılmıştır.
B) "Karşılaşmak" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
C) "Güzel" sözcüğünün zıt anlamlısı kullanılmıştır.
D) Eş sesli sözcükler bulunmaktadır.

3. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

	Eş Anlamlı		Zıt Anlamlı	
A)	Al	Ak	Gitmek	Gitmemek
B)	Dar	Geniş	Çeşit	Tür
C)	Hediye	Armağan	Açık	Kapalı
D)	Genç	İhtiyar	Yarar	Fayda

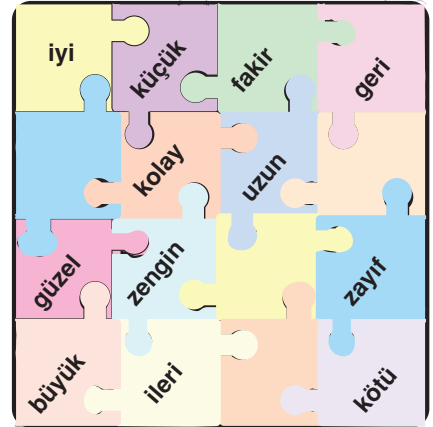
4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme farklı yolla oluşmuştur?

- A) Onunla bu kadar içli dışlı olman bizi rahatsız ediyor.
B) İyi kötü demeden günler geçip gidiyor.
C) Onun kolay zor demeden bu işi de üstleneceğinden eminim.
D) Ocağı tutuşturmak için etraftan çer çöp topladık.

5. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin sesteki **yoktur**?

- A) Al
B) Ak
C) Ad
D) At

6.

Bu yapbozun, zıt anlamlı sözcüklerle tamamlanabilmesi için boş parçalara aşağıdakilerden hangilerinin getirilmesi gerekir?

- A) yakın - gerçek - beyaz - seyrek
B) çay - sol - yüz - yaz
C) çirkin - kısa - şişman - zor
D) tatlı - kaz - boya - güneş

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme farklı yolla oluşmuştur?

- A) Kırık dökük bir masası, üç sandalyesi vardı sadece.
 B) Rüyamda şırl şırl akan bir derenin kenarında oturuyordum.
 C) Duyduğu yalan yanlış haberlere inanıyordu.
 D) Dolabımda doğru dürüst bir gömleğim bile yok.

8. Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi, aralarındaki anlam ilişkisi yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) armağan hediye
 B) siyah beyaz
 C) uzak ırak
 D) asır yüzyıl

9. 1. Haberi aldığı gibi sokağa fırladı.
 2. Derse bile bile geç kaldı.
 3. Çocuk durup dururken düştü.
 4. Sesini duyar duymaz tanıdım.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözlerden hangileri yakın anlamlıdır?

- A) 1 ve 2
 B) 1 ve 4
 C) 2 ve 4
 D) 3 ve 4

10. 1. Söylenenlere körü körüne inanma, demişti.
 2. Hiç yoktan arkadaşının kalbini kırdı.
 3. Boşu boşuna iki ay o projeye uğraştı.
 4. Figen Hanım, ev işini ineden inceye düşündü.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangi ikisinde altı çizili sözler anlamca birbirinin karşıtıdır?

- A) 1 ve 3
 B) 1 ve 2
 C) 3 ve 4
 D) 1 ve 4

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir yolla oluşmuştur?

- A) İrili ufaklı taşlar toplamış, sonra da bunları denize atmaya başlamıştı.
 B) Aşağı yukarı on yıldır bu işi yapıyorum, böyle bir durumla ilk kez karşılaşıyorum.
 C) Bitmek tükenmek bilmeyen bir azmi var bu genç çocuğun.
 D) Az çok biz de bu işten anlıyoruz, deyip bize kızmıştı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt (zıt) anlamlı sözcükler kullanılmamıştır?

- A) Yanlış kararlar ala ala doğru düşünmeyi öğrendi.
 B) Bu dar sokağa geniş araçla girmek doğru mu?
 C) Olanlara sevin sin mi üzül sün mü bilemedi.
 D) Biliyorsun ki başarmak da başaramamak da senin elinde.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden fazla sayıda eş sesli (sesteş) sözcük bulunmaktadır?

- A) Küçük kız çocuğu çay ülkesinin.
 B) Gülüyor yağın kar yüzümüze.
 C) Senin o büyü lü, güzel düşünde.
 D) Bu al çiçek, aşkı çiziyor.

(1)Hiçbir işe yaramayan irili ufaklı onlarca ödüle koşu koşu giden şairlerimize ibretlik bir tavır Sezai Karakoç'tan geldi. (2) Birkaç ödül dışında tüm ödüllerin anlamsız bir balçığa dönüştüğü günümüz Türk edebiyatı ortamında Sezai Karakoç'un tavrı tertemiz bir tavır olarak parladı. (3) Şair'in en büyük çekincesinin, ödül alırken, televizyonlarda gazete ve dergilerde reklam olacağı korkusu olduğu öğrenildi. (4) Bir ödülün nasıl reddedilmesi gerektiğinin en soylu örneğini ve bir ödülün bir şairin granitten abidesine toslayıp tuzla buz olmasının gösterisini sundu.

1 ve 2. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Metinde aşağıdaki sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) mükâfat
C) kolay
- B) davranış
D) anıt

2. Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır.
B) 1 numaralı cümlede "ceza" sözcüğünün zıt anlamlısı kullanılmıştır.
C) 3 numaralı cümlede "küçük" sözcüğünün zıt anlamlısı kullanılmıştır.
D) 4 numaralı cümlede "vazgeçmek" sözcüğünün zıt anlamlısı vardır.

3. ✓ Hemen arabaya bin, dedi.
✓ Bin kişi meydana toplandı.

Yukarıdaki cümlelerde yer alan "bin" sözcükleri arasında hangi anlam ilişkisi vardır?

- A) Eş anlamlılık
C) Yakın anlamlılık
- B) Terim anlamlılık
D) Eş seslilik

4. "Büyük" sözcüğü, aşağıdakilerden hangisinde genel anlamda kullanılmıştır?

- A) Bayramda büyüklerin elleri öpülür.
B) Bizim evin büyükleri bana hep kızarlar.
C) Mahallenin büyükleri burada oynamamıza izin vermediler.
D) Babam ağabeylerini "bizim büyükler" diye adlandırdı.

5. Beygir ansızın kapaklandı yere

- Tekerlendi Kerim
Doğruldu
Ve aklına ilk gelen şey
Saatine bakmak oldu
Kırılmıştı camı
Bindi beygire tekrar
Hayvanlar topallıyordu biraz
Uslu uslu yola koyuldular

Bu dizelerdeki altı çizili sözcük grubu yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse anlamda değişmez?

- A) yavaş yavaş
C) akıllı akıllı
- B) sessiz sessiz
D) güzel güzel

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler birbiriyle karşıt anlamlı olarak kullanılmıştır?

- A) Geçmişin değerlerini günümüzün anlayışıyla incelemek gerekir.
B) Son zamanlarda iyi para kazandı ama kötü harcadı.
C) Yerliler karaya yaklaşan beyazların gemilerine bakıyorlardı.
D) O kaba insandan bu kibar davranışı beklemezdim doğrusu.

7.

En azından seni tanıyorum.

Aşağı yukarı altı aydır çalışıyor.

Olsa olsa tezgâhtarlık yapıyordur.

Hemen hemen benimle aynı yaşta.

Hangi şekillerle gösterilen cümlelerde altı çizili sözcükler aynı anlamda kullanılmıştır?

8. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangilerinin arasında "eş seslilik" ilişkisi **yoktur**?

- A) Kanmadı, kanmıyor bir türlü.
 B) Yüzündeki benleri, ben bilirim.
 C) Ah dilim, seni dilim dilim dileyim.
 D) Çaylarını çay kenarında içtiler.

9. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin sesteseşi **yoktur**?

- A) Yüksek ses, işitme bozukluğuna neden olur.
 B) Bu gece kötü bir düş gördüm.
 C) Yan binada teyzemler oturuyor.
 D) İç mekân mimarlığı yapıyor.

10. Aşağıdaki sözcüklerden hangileri karşıt anlamlı **değildir**?

- A) usta – çömez
 B) giriş – çıkış
 C) olumlu – olumsuz
 D) amatör – profesyonel

11. Hangi cümlede soyut anlamlı sözcük kullanılmıştır?

- A) Yeni aldığı saati aslında hediyeymiş.
 B) Bu filmi dün akşam izledik.
 C) Küçük çocuk zekâsıyla herkesi büyüledi.
 D) Öğrenciler tatbikat nedeniyle okuldan erken çıktılar.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen altı çizili sözcüğün eş anlamlısı **yoktur**?

- A) Elmaları alırken irilerinden seç.
 B) Aldığı kazak büyük gelince bir ufağı ile değiştirdim.
 C) Kargoyu teyzesine yollamak için koliye koydu.
 D) Dükkâna girip bir kilo beyaz peynir aldı.

13. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi soyut anlamlıdır?

- A) Arkadaşlık
 B) Anahtarlık
 C) Odunluk
 D) Ağaçlık

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM

1.

★	Onun biricik <u>merakı</u> fotoğrafçılığı.
▲	Sabahın erken saatlerinde yapılan yürüyüşün <u>tadı</u> hiçbir şeyde bulunmaz.
●	Bir taksi <u>çevirip</u> eve gittiler.
■	<u>Sorumluluk</u> duygusuyla hareket etmemiz gerekir.

Yukarıdaki sembollendirilmiş cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) ★ B) ▲ C) ● D) ■

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Dinleyip dinlememek sizin elinizde.
B) Belki ben de size katılırim.
C) Bir varmış, bir yokmuş, diye başladı söze.
D) Suçlu ile suçsuzu ayırt etmeliyiz.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük eş sesli (sesteş) değildir?

- A) Yol kenarında bizi bekliyordu.
B) Onun gibi laf cambazı zor bulunur.
C) Sütünü iç, sonra da uyumaya git.
D) Vakit hayli geç olmuştu.

4. Ben de dolu yağınca kaçmaya başladım.
Yukarıda verilen cümlede kaç eş sesli sözcük vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

5. 1. Dağın başında hiç ağaç yoktu.
2. Her şeyin başı sağlıktır, derdi.
3. Şu tepenin başında biraz dinlenelim.
4. Havuzun başında oturmuş, sohbet ediyorlar.
“Baş” sözcüğü yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerde kaç değişik anlamda kullanılmıştır ?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) İçine memleket özlemi çöktü.
B) Dostluk, kolay kurulamayan bir ilişkidir.
C) Depremde birçok bina hasar gördü.
D) Yaş odunları sobaya atma, dedi.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük vardır?

- A) Çocuk, tüm azarlamalara rağmen tutumunu sürdürüyordu.
B) Yıldırımın oluşması için öncelikle yıldırım bulutunun oluşması gerekir.
C) Sakin ve dürüst hareketleriyle herkesin dikkatini çekiyordu.
D) Okulumuzun yeni müdürü her konuda çok titiz olan bir kimsedir.

8. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.
B) Kardeşim tam bir oyuncak bebek hastasıdır.
C) Saman dolu çuvaları depoya taşım.
D) Zor bir yolculuktan sonra evimize vardık.

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) Kuşkusuz bu yarışta senin yanındaydım.
 B) Tabii ki sorduğu soruyu cevapladım.
 C) Sanırım size bir sonraki gün gelecekler.
 D) Elbette yaşananlar beni üzdü.

10. "Boş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A) Dolabın içini boş görünce hayal kırıklığına uğradı.
 B) Boş hayallerle kendini avutuyordu.
 C) Yıllardır kalbi boştu, onu mutlu edecek birini arıyordu.
 D) Öyle boş konuşuyordu ki sabretmek zordu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yerinde kullanılmamış bir deyim vardır?

- A) Annem, her isteyen konuk eder, onun kapısı herkese açıktır.
 B) Gelecek olan misafiri beklerken gözleri yolda kalmıştı.
 C) Cebinde bir kuruşu dahi kalmamıştı, meteliğe kurşun atıyordu.
 D) Elinden hiçbir iş gelmeyen, tuttuğunu koparan bir insandı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime soyut anlamlıdır?

- A) Umut, kendisine yeni bir ayakkabı almış.
 B) Hangi kalp buna tahammül eder?
 C) Dışarıda arkadaşlarıyla oyun oynuyor.
 D) Pencereye yine aynı kuş konmuştu.

13. > Çantasını karıştırınca anahtarı buldu.
 > Çorbayı karıştırmaktan yorulmuştu.
 > Eski defterleri karıştırmayın, lütfen!
 > Beni ikizimle karıştırmayın artık.

"Karıştırmak" sözcüğü, yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "gözlemlenen deneyler sonucu elde edilmiş şeylerin bütünü, deneyim" anlamında bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Elvan, yaşanan olaydan derin bir utanç duydu.
 B) Mimari birikim bazen bir kente köklü bir damga, bir özellik bırakıyor.
 C) Onun bütün kirli çamaşırlarını ortaya çıkaracağım.
 D) Ceza, yeri ve zamanı geldiğinde başvuru bir yöntem olmalıdır.

15.

CÜMLE PANOSU

- ✓ Arkadaşıma vermek üzere uygun bir armağan arıyorum.
- ✓ Bu iki resim arasında hiç bir fark bulamadım.
- ✓ Para, aklımdan geçen bir mevzu olmamıştır.
- ✓ Bu konuya gereken ehemmiyet göstermenizi rica ediyorum.

Aşağıdakilerden hangisi, cümle panosundaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı olarak kullanılmaz?

- A) Konu B) Önem
 C) Tebrik D) Ayrım

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM

- A. Eski İstanbul'un nesi meşhurdur, dendiği zaman, halk arasında ne yedi yıl askerlik ederken baba ile oğlun birbirini göremedikleri Selimiye Kışlası ne üstü toprak altı deniz Galata Köprüsü ne yedi düvelin almak istediği Ayafosya Camii. Ne altı minareli Sultanahmed Camii mahyaları ne yer altında kayıkların yüzdüğü Yerebatan Sarayı akla gelir.
- B. (1) Eski İstanbul'un en övülen yanı terbiyesi, nezaket dili idi.(2) O devirde her şeyden önce insana terbiye ve nezaketi ile değer veriliirdi.(3) İstanbul'un meşhur külhanbeyleri, tulumbacıları bile terbiye ve nezaketleri ile övünürlerdi.(4) Hatta birkaç yıl İstanbul'da kalmış taşralılar dahi kendilerini İstanbullu sayarlardı.
- C. Eski İstanbul'da dilini düzeltmeyenlerin, teşrifata uymayanların saygıdeğer tarafı yoktur. Bunda insanın kafasının dangıl dungul olması önemli değil de dilinin dangıl dungul olmaması önemlidir. Konağa yeni girmiş aşçı yamağı, helvaya halva dedi mi hemen pa-buçların eline verilir. Ama sanatında usta imiş, buna kimse bakmazdı. Asıl önemli olan düzgün konuşmadır. Bu, her şeyi örterdi... Yalnız köyünden yeni gelen "hemücük"lere az çok göz yumulurdu; o da limona "sulu zırtlak" deyinceye kadar. Hele yanağa "avurd" demek en büyük alay konusudur.

1 - 4. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Metnin "A" paragrafına göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Terim anlamı sözcükler kullanılmıştır.
B) Deyime yer verilmiştir.
C) Mecaz anlamda kullanılmış birçok sözcük vardır.
D) "Yüzmek" sözcüğü yan anlamda kullanılmıştır.

2. Metnin "B" paragrafında numaralanmış cümlelerin hangisinde "oturmak, yaşamak" anlamında bir sözcük kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3. Metnin "C" paragrafında geçen "Bu, her şeyi örterdi." cümlesindeki "örtmek" sözcüğü ile aşağıdaki-lerin hangisinde geçen "örtmek" sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) Kadın, bebeğin yüzünü örttü.
B) Öfkeyle dolabın kapağını örttü.
C) Onun suçunu örtmemelisiniz.
D) Sarmaşıklar duvarları örtmüş.

4. Metnin "C" paragrafına göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Mühim" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
B) "Bakmak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
C) "Gitmek" sözcüğünün zıt anlamlısı kullanılmıştır.
D) İki kelimeye yer verilmiştir.

5. Sözcüklerin dediğini anlıyorum, bütün özelliklerini biliyorum ama onları yan yana getirirken yeni çağrışımlar oluşturamıyorum.

Yukarıdaki gibi düşünen bir yazarın altı çizili sözle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok kullanılan sözcükleri tercih etmediği
B) Sözcükler arasında anlam ilişkisi kuramadığı
C) Herkes tarafından bilinen kullanımların dışına çıkamadığı
D) Eserini içeriğine göre biçimlendiremediği

6. Bu sanatçımız için bir dili bilmek, o dilin edebiyatını bilmek demektir. Fransızca yazdığı yazılarda zaman zaman öyle ayrıntılar yapar ki şaşırır kalırsınız. Halk şiirimizden, aynı zamanda bir Yunan, bir İran şiirinden... Resim, heykel, edebiyat gibi hangi sanat dallarından bir ürün ortaya koyarsa koysun, bunu, oksijeni bol bir ortamda oluşturmuştur.

Bu parçadaki altı çizili söz, anlatılan sanatçının hangi özelliğini belirtmek için kullanılmıştır?

- A) Edebiyata herkesin ilgi göstermesi gerektiğini düşünme
B) Çok alternatifli bir sanatsal çevreye sahip olma
C) Edebiyatımızın dünyadaki yerini göstermeye çalışma
D) Gizli kalmış sanatsal ürünleri meydana çıkarma

7. 1. Odanı çabucak toplaman gerekiyor.
2. Kırlardan bol bol çiçek topladık.
3. Hızlıca sofrayı topladı ve evden çıktı.
4. Konuklar için serdikleri yatakları topladı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde "toplamak" sözcüğü kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyimın açıklaması **verilmemiştir**?

- A) Arkadaşını koruyor, kolluyor; onun üzerine titriyordu.
B) Adam savunduğu düşünceden vazgeçmiş, kısa sürede çark etmişti.
C) Borçlulara yakalanmamak için saklanıyor, onlardan köşe bucak kaçıyor.
D) Müdürümüz, yarışmada birinci olan arkadaşımızı göklere çıkardı.

9. 1. Kendimi bildim bileli bu sokakta yaşarız.
2. Biz daima senin yanında olacağız, dedi.
3. Zaman zaman buraya gelip manzarayı izlerim.
4. Komşumuz her zaman erken kalkıp bahçeyi sular.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük anlamca diğerleriyle aynı doğrultuda **değildir?**

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

10. ✓ Başını çevirmeden bana cevap verdi.
✓ Radyonun düğmesini çevir de şarkı dinleyelim.
✓ Kendisine verilen hediyeyi çevirdi.
✓ Bizi çevirip evine götürdü.

Numaralandırılmış cümlelerde "çevirmek" sözcüğü kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

11. Andre Gide, kendine yettiğini söyleyen sanatçıyı "zekâsına diyet yaptıran insan"a benzetir.

Bu cümlede geçen "zekâsına diyet yaptırmak" sözüyle aşağıdakilerden hangisi anlamca en yakındır?

- A) Aklını ve mantığını gelişime kapalı tutmak
B) Kendine eleştirme alışkanlığı olmama
C) Başka yazarları taklit etmekten kaçınmama
D) Görüşlerini başkalarıyla paylaşmama

12. Babam, sert görüntüsünün altında oldukça renkli bir kişiliğe sahipti.

IV

Bu cümledeki numaralanmış kelimelerden hangileri temel anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I ve II B) II ve IV
C) III ve IV D) I ve III

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

1. Karışık verilmiş sözcüklerle anlamlı ve kurallı cümleler oluşturunuz.

- a. 1. tek 2. derecesinde 3. dildir 4. kullanılması 5. alet 6. keskinleşen

.....

.....

- b. 1. herkesin 2. yapılması için 3. bir şehirdir 4. koyduğu 5. bir taş 6. dil

.....

.....

2. Aşağıdaki cümlelere hâkim olan duyguları yazınız.

Korku

Mutluluk

Özlem

Şaşkınlık

Öfke

Endişe

Üzüntü

Bıkkınlık

CÜMLELER

CÜMLELER	
1. İnsanın sevdikleriyle bir arada olması ne güzel!	
2. Muslukları açık unuttum, ya evi su bastıysa!	
3. Ya, demek o da bu yarışmaya katılacak!	
4. Yazık ki o güzelim yıllar geçti boş yere.	
5. Eyvah, şu köpek bize doğru koşuyor!	
6. Öf be, senin bu çocukça hareketlerinden bittim!	
7. Bir daha ev geç gel de gör bak ne oluyor!	
8. Çocukluğumun geçtiği eski mahallem gözümde tütüyor.	

3. Aşağıdaki cümlelerin gerçek mi kurgu mu olduğunu işaretleyiniz.

	GERÇEK	KURGU
1. Yaşlı ağaçlara yağmur damlaları dokundu.		
2. Benim favori rengim turuncudur, dedi.		
3. Bir bulut kümesi yüreğimize su serpti.		
4. Temiz hava almak için dışarı çıktım.		
5. Bir meltem huzur getirdi sevgi dünyamıza.		

4. Aşağıdaki cümlelerin anlam özelliklerini işaretleyiniz.

	NEDEN	AMAÇ	KOŞUL
1. Bu sorunu çözmek için bizi gönderdiler.			
2. Kendini yalnız hissettiği için buraya gelmiş.			
3. Ödevlerinin tamamı bitmeden çıkamazsın.			
4. Biraz ağır konuştuğundan ona darıldım.			
5. Ona baktıkça kendi çocukluğumu hatırlıyorum.			
6. Sana hayatın gerçeklerini göstermeye geldim.			

5. Aşağıdaki cümlelerin anlam özelliklerini yazınız.

	Abartma	Örneklendirme	Benzetme
1. Deniz gözleriyle gülümseyince onu kıramadım.			
2. Düzenli çalışmalıyız, mesela işe bir plan yaparak başlayabiliriz.			
3. Gözlerini kırpmadan onun dönmesini bekledi.			
4. Buz gibi suyu kana kana içti.			
5. Kış yine pamuktan elbisesini giyip geldi.			
6. Tek lokmada tüm tabağı silip süpürdü.			

6. Aşağıdaki atasözleriyle anlamlarını eşleştiriniz.

ATASÖZLERİ	ANLAMLAR
1. Dünyanın ucu uzun.	Aşırı harcamalarla eldeki imkânlar çok çabuk tükenir.
2. Duvarı nem, insanı gam yıkar.	Bir iş borçla sağlıklı bir biçimde yürümez.
3. Baktın kar havası, eve gel kör olası.	İnsan, yaşadıkça çeşitli durumlarla karşılaşabilir.
4. Bu sığağa kar mı dayanır?	Davranışlarına engel olacak hiçbir takıntısı yok.
5. Arpacıya borç eden ahırını tez satar.	Nem demiri nasıl paslandırıp çürütürse gam da insanı öyle yıpratır.
6. Ağaca çıksa pabucu yerde kalmaz.	Tehlikeli bir durum belirince ondan uzaklaşmanın çaresine bakılmalıdır.

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM - CÜMLE BİLGİSİ

Kazanım No: T.8.3.21- T.8.3.25

1. 1. uyum içinde 4. yaşamak isteyen
2. iki insan 5. zorundadır
3. uzlaşacak noktalar 6. bulmak
- Numaralanmış bu sözcük ve sözcük öbekleriyle anlamlı ve kurallı bir cümle kurulursa sıralama aşağıdakilerin hangisi olur?**
- A) 1 - 4 - 2 - 3 - 6 - 5 B) 2 - 1 - 3 - 4 - 6 - 5
C) 2 - 3 - 6 - 5 - 1 - 4 D) 3 - 5 - 4 - 6 - 2 - 1

2.

Cemre ile Alkan sınıftaki bir olaydan söz ediyorlar.

Bu konuşmada Alkan'ın cümlesi aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanamaz?

- A) ağzına geleni söyledi.
B) ağzından çıkanı kulağı işitmiyordu.
C) açtı ağzını, yumdu gözünü.
D) ağzından laf aldı.
3. 1. toplum yaşamındaki
2. edebiyat, sinema, tiyatro gibi
3. yeri ve değeri büyüktür
4. güzel sanatların
- Numaralanmış bu sözcük öbekleriyle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerin hangisi olur?**
- A) 1 - 2 - 3 - 4 B) 2 - 3 - 4 - 1
C) 2 - 4 - 1 - 3 D) 4 - 3 - 1 - 2
4. Odamı toplamak zorunda kaldım çünkü ....
Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?
- A) arkadaşlarım gelecek.
B) çok yorulduğum.
C) annem çok kızmıştı.
D) çok dağılmıştı.

5. Kendisiyle ..... olmayan insan, başkalarıyla da sağlıklı ..... kuramaz.
Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki sözcüklerden hangileri getirilmelidir?
- A) saygılı – birliktelik
B) uyumu – arkadaşlık
C) barışık – ilişkiler
D) barışık – iyilik

6. (1) Halit Ziya Uşaklıgil, İstanbul Eyüp'te doğdu. (2) Servetifünun edebiyatının en güçlü romancısıdır. (3) Edebiyatın bütün türlerinde eser vermesine rağmen, başarısını romanlarıyla hikâyelerinde göstermiştir. (4) Dili ağır olan romanlarında üst tabaka insanlarını, dili kısmen sade olan öykülerde ise halk yaşamını anlatır.
Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi Halit Ziya Uşaklıgil'in eserlerinin hem içeriği hem de üslubu ile ilgili bir yargıdır?
- A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

7. (1) Ömer Seyfettin, I. Dünya Savaşı yıllarında "Yeni Mecmua"da yayımlanan öyküleriyle ününü yaygınlaştırdı. (2) Öykülerini kişisel deneyimlerine, tarihsel olaylara ve halk geleneklerine dayandırdı. (3) Günlük konuşma dilini kullanması, öykülerine canlı ve etkileyici bir özellik verdi. (4) Ölümünden sonra 1926'da öykülerini Ali Canip Yöntem derledi.

- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde Ömer Seyfettin'in yapıtlarının içerik özelliklerine değinilmiştir?**
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8. Öğretmenimiz..... bir insandı, yoksulları gözetirdi.

Bu cümlelerin anlamına uygun şekilde tamamlanması için boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) eli açık   B) eli uzun
C) eli çabuk   D) eli dar

9. 1. kolay   4. vermek
2. örnek   5. olmak
3. zordur   6. öğüt

Numaralanmış bu sözcüklerle kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 1-2-4-3-6-5   B) 2-5-1-3-4-6
C) 3-4-5-1-2-6   D) 6-4-1-2-5-3

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, üslupla ilgili bir yargıdır?

- A) Roman yazmak benim hayatımdır.
B) Öykü okumayı da dinlemeyi de çok severim.
C) Yazar bazı eserlerinde dili çok ağır kullanmış.
D) Herkesin sanattan etkilendiği bir yönü vardır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman kavramı vurgulanmaktadır?

- A) Kanepenin üzerinde akşam uyumuş.
B) Sabahtan akşama kadar durmaksızın çalıştı.
C) Bir gün parkta onu gördüm koşarken.
D) Koşuşturduğu için yorgun düşmüş.

12. Ozanın "Sözcükler" adlı kitabını büyük bir hazla okudum. (1) Çok yürekli ve içten buldum onu. (2) Dili; eskileri, çok eskileri, anımsattı bana. (3) Eskiyle yeniyi çok güzel bağlamış. (4) Evreni, açlığı ve açlığın doğurduğu sorunları işlemiş şiirlerinde sanatçı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde söz konusu eserin içeriğinden (konusundan) söz edilmektedir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

13. 1. yaşamına
2. yazdığı
3. yıllarında
4. edebiyat
5. gençlik
6. küçük oyunlarla
7. başladı

Bu sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulmak istendiğinde sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 4-1-5-3-2-6-7   B) 4-2-3-6-1-7-5
C) 5-1-3-4-6-7-2   D) 6-4-1-2-5-7-3

- 14.

Bu konuşmada Beren'in, Su'ya söylediği cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Telefonun çaldığını duymamış.
B) Baş ağrısının nedeni aşırı sıcak olabilir.
C) Yönetmenin son filmi izlenme rekoru kırdı.
D) Aşırı sıcaklar, meyve ağaçlarına zarar vermiş.

1. Onun düştüğü duruma içim parçalandı.
Bu cümleye hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öfke B) Üzüntü C) Kaygı D) Korku

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde duygu belirten ifadeye yer verilmiştir?**

A) İnsanların bize çarpmasına aldırmandan hasretle birbirimize sarıldık.
B) Bu deniz, bizim köydeki dereден çok daha engin bir suydü.
C) Teyzem arkadaşlarımı ve komşularımızı sordu.
D) Annem simitçiden üç simit alıp yanıma geldi.

3. Alacağın olsun, beni çağırmanama çok alındım doğrusu.

Bu cümlede hangi duygu yoktur?

A) Üzüntü B) Sitem
C) Öfke D) Kırgınlık

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde duygu belirten ifade yoktur?**

A) Bu kalabalık ve koşturmayı görünce ağızım açık kaldı.
B) Kardeşim, büyükbabam geleceği için sevinçten yerinde duramıyordu.
C) Yedinci sınıfta da hiç zorlanmadan dereceye girmiştüm.
D) Onu öyle, o hâlde görünce gözlerim yaşardı kederden.

5. 1. Akşama doğru dışarıdan bir gürültü duyuldu.
2. Okuldan geldiği gibi arkadaşlarının yanına gitti.
3. Tank gibidir bu araba, diye övünüyordu.
4. Traktör gürültüsü çocuk gürültüsü gibidir.
Numaralanmış cümlelerin hangilerinde benzetme yapılmıştır?

A) 1 ve 2 B) 1 ve 3
C) 2 ve 4 D) 3 ve 4

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme yapılmıştır?**

A) Köyümüzde kışlar çok sert geçerdi.
B) Bir doktor misali annesine yardım ediyordu.
C) Bu hafta yalnızca bir kitap okumuştü.
D) Ömer, okulu bitirince öğretmen olmak istediğini söyledi.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme yapılmıştır?**

A) İşlerin yoluna girmesini ona borçluyuz.
B) Dediklerine inanmak pek mümkün değil.
C) Evin içi buzdolabının içi gibi soğuktu.
D) Senin güzel bulunduğunu ben çirkin sayabilirim.

8. İnsanlar vardır, sakın akan bir dere...
İnsanı rahatlatır, huzur verir gönüllere.
Yanında olmak başlı başına bir mutluluk.
Sesinde, görüntüsünde tatlı bir durgunluk
Bu dördüğün kaçınıcı dizesinde benzetme yapılmıştır?

A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma yapılmıştır?

- A) İki derenin birleştiği yerde bir bataklık vardı.
- B) Sokağımızın kaldırım taşları yenilenmiş.
- C) Göz açıp kapayınca kadar geçti yıllarım.
- D) Bugüne kadar yapamadığını şimdi yapacak.

10. ● Bu konu herkesin ilgisini çeker.
● Şimşek hızıyla gidip geldi yanımıza.
● Şu tepe kır çiçekleriyle donanmıştı.
● Bir deri bir kemik kalmışsın.
● Açlıktan bir fili yiyebilirim.

Yukarıda verilen cümlelerin kaç tanesi abartılı öğeler taşımaktadır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma yapılmıştır?

- A) Evin içi dışarıdan daha serindi.
- B) Bu raftakilerin hepsi çok ucuzdur.
- C) Arkasından bir kişi bile kötü söz söylemedi.
- D) Bu büyük sünger, dünyaları emer.

12. İnsanlar sel olup meydana indi.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Benzetme
- B) Abartma
- C) Örnekendirme
- D) Kişileştirme

13. Aşağıdakilerin hangisinde örneklendirmeye başvurulmuştur?

- A) Aylar öncesinden bazı belirtiler görülmüştü, örneğin borçlar artmıştı.
- B) Oturdu mu bir koca ekmeği yedi, sonra kalkardı sofradan.
- C) Sanatın başlıca amacı okuyucuda çeşitli heyecanlar uyandırmaktır.
- D) Ünlü yazar, bu eseriyle sanatının doruk noktasına ulaşmıştı.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma yapılmıştır?

- A) Canlandırdığı karakterlere kendinden de bir şeyler katardı.
- B) Bir daha ona inanarak hareket etmeyeceğim.
- C) Birden karşısına köpek çıkınca ödü patladı.
- D) Her birinize ait bilgiler bu çizelgeye işlenecek.

15. Her dönemin bir bilicisi vardır edebiyatta:

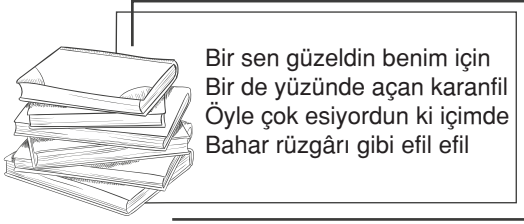
Mesela; Cervantes, Dostoyevski, Joyce, Kafka öyleydi. Kafka'dan sonra kim? Nabokov, Kundera ya da Márquez mi? Sanırım onlar içine doğdukları dünyaları ötekilerden başka biçimlerde anlattılar ama bir dönemin kâhini ya da kâşifi olmadılar. Önceden bir dönemi zenginleştiren yazarlar yan yana bulunurken artık birbirlerinden bağımsız, tek tek duruyor. **Bu metinde geçen altı çizili bölümün verilmesinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Benzetme ilgisi kurmak
- B) Mecazlı bir söyleyiş kazandırmak
- C) Konunun farklı bir yönünü göstermek
- D) Konuyu örneklendirmek

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kurguya dayalıdır?

- A) Onu kolundan tutup annesinin yanına götürdü.
- B) Çocuk, öfkeden tir tir titriyordu.
- C) Padişah, kızını Keloğlan ile evlendirmeye karar vermiş.
- D) Çocuklar tatlı tatlı evcilik oynuyordu.

2.

Bu dördlüğe göre aşağıdakilerden hangisi söylemez?

- A) Kurgusal ifadeler vardır.
- B) Benzetme yapılmıştır.
- C) Karşılaştırma yapılmıştır.
- D) Nesnel yargılı ifadeler bulunmaktadır.

3. Aşağıdakilerden hangisi gerçeğe dayalı değildir?

- A) Devler, yiyecek bulmak için köye inmişti.
- B) Tahta kapı gıcırdarak açılınca yakası açık gömleğiyle babam görüldü.
- C) Bahçenin ortasında birkaç arı kovanı vardı.
- D) Babam kırdan dönünce yemeğimizi yedik.

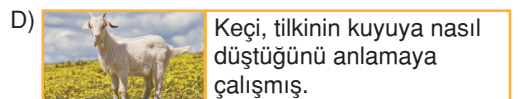
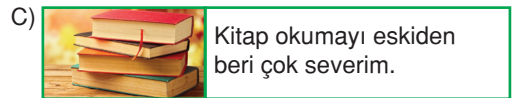
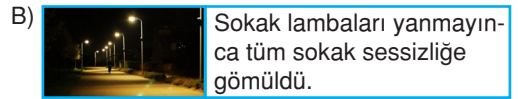
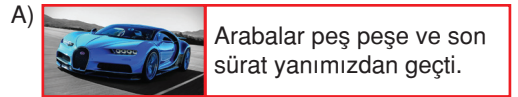
4. Aşağıdakilerin hangisinde kurgusal ifadeler kullanılmıştır?

- A) Yorgan hızla başımdan çekildi. Ablam, hemen çıkmamız gerektiğini söylüyordu.
- B) Günün birinde hayvanların kraliçesi olan dişi aslan ölmüş. Kral aslan, ikinci bir emre kadar yas tutulacağını bildirmiş...
- C) Günlerce alını kırıştıra kırıştıra düşünmüş, sonunda bir çözüm bulmuştu babam.
- D) Annem, oyuncakları koyduğumuz sandığı dışarı çıkardı. Kardeşim de annemin peşinden fırladı.

5. Aşağıdakilerden hangisi kurguya dayalıdır?

- A) Karıncalar yolun uzunluğundan şikâyetçi değildi.
- B) Bu sabah denizin rengi biraz yeşile kaçıyordu.
- C) Bu malzemeleri dolaba yerleştirmeyi unutmayın.
- D) Tehlikeyle burun buruna geldiklerinde bile ayrılmadılar.

6. Görselleri verilen varlıklardan hangisiyle ilgili verilen cümle kurguya dayalıdır?

7. Aşağıdakilerden hangisi günlük yaşamda karşılaşılabilecek bir durumu ifade **etmez**?

- A) Satıcı, müşterilerine bu yeni ürünü tanıtıyordu.
- B) Evin önünde durdu ve çevreye iyice baktı.
- C) Beni biraz olsun dinlemek istemedi.
- D) Kedi, yeni hileli yollar bulmak için düşünmeye başlamış.

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisi günlük yaşamda karşılaşılabilecek bir durumu ifade eder?

- A) Kaf Dağı'nın ardındaki altınları bulmaya gitmiş.
- B) Bir ormanda kaplan ailesi yaşamaktadır ve bir gün bu aileye yeni bir yavru gelmiş.
- C) Mehmet'in yazılı kâğıdını okuyan öğretmen gülümsedi.
- D) Aslan, hızla giderken bir öküze rastlar.

9. (1) Kendisini filme öyle kaptırmıştı ki birisi dokunsa ödü patlardı. (2) Gözleri yuvalarından fırlamış, rüzgârın şarkısını dinliyordu. (3) Aslında, Ozan'inkine izlemek değil, işkence denirdi. (4) Ozan, kendisine zorla eziyet ediyordu.

Parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde anlatılanların, gerçek yaşamla ilgisi yoktur?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi gerçeği **yansıtmaktadır**?

- A) Maymun, sirkte çalışmak istemiyordu artık.
- B) Eskici, yerdeki eşyalarını yavaş yavaş toplayıp gitti.
- C) Param bitti mi soluğu annemin yanında alırdım.
- D) Bu sabah mavi çizgili bir gömlek giymişti.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kurgusaldır?

- A) Balkona çıkan yaşlı adam çocuklardan sessiz olmalarını istedi.
- B) Tünelin girişine kadar çok hızlı gelmiştik.
- C) Çoğu kez Merve'nin yanına gider, onunla sohbet ederim.
- D) Büyük boynuzlu boğayı gören tilki hemen bir ağacın arkasına gizlenir.

12. Aşağıdakilerden hangisi kurguya dayalıdır?

- A) Pazar günleri işçiler çalıştırılmıyordu. Bir gün öncesinden haftalıklarını alan işçiler caddelere doluşurdu.
- B) Asfalt yolun altından bir dere geçiyordu. Buraya güzel bir köprü yapılmıştı.
- C) Suların yükseldiği sırada Nil kıyısında bir sırtlan ile bir timsah karşılaşır ve birbirlerine selam verir.
- D) Köylüler, yağmurun yağmasını diliyor, bir an önce çoraklığın sona ermesini istiyordu.

GEÇİŞ VE BAĞLANTI İFADELERİ

Kazanım No: T.8.2.7-T.8.3.10-T.8.4.15

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçiş ve bağlantı ifadesi vardır?

- A) Çocuk çok küçük yaşlarda iş hayatına atılmış.
- B) Sen müzikten ne anlasın, diyerek konuşmayı kesti.
- C) Tembellik yapanların hepsi buradan gönderildi.
- D) Şu yeni çıkan filmi izleyecektik fakat babamın işi çıktı.

2. 1. Olur ki beni ararlarsa işimin olduğunu söylersin.
2. Bana ters cevap verdi oysaki ben ona yardım edecektim.
3. Minik kedi oynuyor, zıplıyor, üzerime atlıyordu.
4. Çok uğraştık, çabaladık; böylece yılın sonuna geldik.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçiş ve bağlantı ifadesi kullanılmıştır?

- A) 1 ve 2
- B) 1 ve 3
- C) 2 ve 4
- D) 3 ve 4

3. Sıcak günlerin kucağından gecenin serinliğine açıldığımız zamanları hepimiz severiz. Ama bu vakitlerde genelde evde oluruz. İşte sizi gecenin serinliğinde dışarı çıkaracak bir proje. Hemen mahalle, site, apartman komşularınızı etrafınıza toplayın. Birlikte tiyatrolu, oyunlu, şarkılı türkülü bir eğlence programı hazırlayın. Bunu ailelerinizle paylaşarak onları da organize edin. Sonrası malum. Komşularınızla beraber olacağınız tadına doyum olmaz bir gece! Haydi, yeni projeler için kolları sıvayın bakalım.

Bu metinde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi geçiş ve bağlantı ifadesidir?

- A) ama
- B) genelde
- C) sonrası
- D) için

4. O da zamanla her şeyi unutacaktır....o kötü anı silinecektir hafızasından.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse yargılar arasında geçiş ve bağlantı kurulmuş olur?

- A) Sanki
- B) Özellikle
- C) Belki
- D) Hemen

5. Odanın dışına kulak kesilmiş beklerken ayak

1
seslerinin odasına doğru yöneldiğini anladı. Demek ki pencereden giremeyince kapıdan girdiler. Yorganı

2
başına çekmek, devekuşunun başını kuma gömmesinden farksızdı. Kısacası korkusu onu bir kafese

3 4
hapsetmiş gibiydi.

Bu metinde numaralanmış sözlerden hangisi geçiş ve bağlantı ifadesidir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. Aşağıdaki altı çizili ifadelerden hangisi geçiş ve bağlantı ifadesidir?

- A) İlk eseriyle sanat çevresinin çok beğenisini kazanmıştı.
- B) Hiç şüphesiz onun da çok desteği olmuştur.
- C) Bulduğumuz noktaya ulaşmak elbette çok zaman aldı.
- D) Hava çok sıcaktı, bunalmıştık; ilk olarak denize girmeye karar vermiştik.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili söz geçiş ve bağlantı ifadesidir?

- A) Doğrusu, bu saatte geleceğinizi düşünemedik.
 B) Kısacası, her şey istediğimiz gibiydi.
 C) Okulun çevresi yine seyyar satıcılarla dolmuştu.
 D) Onun bu sözlerinden sonra tartışma birden kesildi.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz farklı bir düşünceye geçişi sağlamak için kullanılmıştır?

- A) Çocuk, çabucak okumayı söktü fakat ona uygun kitap bulamadık.
 B) Şehrimizde bu yıl üç büyük alışveriş merkezi açıldı.
 C) Senin için üst katta bir masa hazırladık, orada çalışabilirsin.
 D) Hiç düşünmeden bizimle gelmeye karar verdi.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçiş ve bağlantı ifadesi vardır?

- A) Konuşmalarına bakılırsa kanımca biri ona akıl vermiş.
 B) Maalesef kimse ona yardım etmedi.
 C) Köyümü çok özledim ama oraya gidemiyorum.
 D) Son soruyu da bilerek yarışmada birinci oldu.

10. Stendhal'in Parma Manastırı'nda olay örgüsünden Calvino da söz eder. Stendhal'in romanını olayların

1

nasıl birbirine eklenerek örüldüğüne bakmak için bir kez daha okumak, yalnızca olay örgüsüyle ilgili

2

3

kendi yapım biçimlerini sınamak isteyen yazarların değil, okudukları romanlarda, nelerin nasıl yapıldığına bakan nitelikli okurlar için de önemli olmalı. Parma Manastırı'nın okurları için de önemli olmalı. Parma Manastırı'nın okurları var çevremizde. Başka bir deyişle, onlara, yeniden okuma biçimleriyle

4

romanın zenginliklerinin nasıl artacağını anlatabiliriz.

Bu metinde numaralanmış sözlerden hangisi geçiş ve bağlantı ifadesidir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçiş ve bağlantı ifadesi kullanılmıştır?

- A) Kendimi bildim bileli ondan pek hoşlanmam.
 B) Evdeki tüm işleri bitirdik, son olarak bahçeyi temizledik.
 C) Okuma alışkanlığı kazanmak biraz zaman alır.
 D) Adamcağıza gereksiz yere kızdık.

12. Dostlar, insana yorgan olmalı; başka bir deyişle

1

2

3

insana yalnızlığını hissettirmemeli.

4

Yukarıdaki numaralandırılmış sözlerden hangisi geçiş ve bağlantı ifadesidir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Buradan denizi seyretmeye doyum olmaz.
B) Onun en güçlü tarafı, eserlerindeki kahramanların canlılığıdır.
C) Reşat Nuri, Çalışuku adlı romanında Feride adlı bir öğretmeni anlatıyor.
D) Cenap Şahabettin'in şiirlerinde muhteşem betimlemeler karşımıza çıkar.

2. ▲ Anadolu medeniyetlerin merkezi olmuştur.
* Sınava giderken bana da haber vermeyi unutma.
❁ Aldığı kırmızı pantolon diğerlerinden çok daha güzeldi.
■ Annem müthiş bir kahvaltı hazırlamış.
Sembollerle gösterilen bu cümlelerin hangilerinde özellik söz konusudur?

- A) ▲ ve *   B) ❁ ve ■
C) ▲ ve ■   D) * ve ❁

1) Dostluk, sıradan bir arkadaşlığın ötesine geçen paylaşım, emek isteyen bir olgudur.

2) Dostluk, ince ince işlenen çabayla, yürekle, zamanla oluşan bir nakışdır.

3) Arkadaşlıklar samimi, dürüst ve uzun soluklu olursa dostluğa dönüşür.

4) Dostluğun en büyük düşmanı duyarsızlıktır.

Dostluk ile ilgili verilen bu cümlelerin hangisinde eylemin gerçekleşmesi bir şarta bağlıdır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

4. 1. Zamanın çoğunu basketbola ayırıyor.
2. Değişime açık bir insandır.
3. Herkesin sorunlarıyla ilgilenir.
4. Onurlu bir insan olarak bilinir.
5. Sadece kendisini düşünür ve çıkarlarını önemser.

Numaralanmış bu cümlelerden hangi ikisi, anlamca birbiriyle çelişmektedir?

- A) 1 ve 3   B) 2 ve 4
C) 2 ve 5   D) 3 ve 5

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "doğrudan anlatım" vardır?

- A) Şiiri çok güzel okudun, dedi.
B) Davete biraz gecikeceğini söylemişti.
C) Bir sıkıntım olduğunda onu aramamı söyledi.
D) Haziran ayında işlerin yoğunlaşacağını ifade etti.

Yeni çıkan bir kahve reklamı yukarıdaki gibidir.

Buna göre numaralanmış cümlelerin hangisinde nesnel bir anlatım vardır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

7. 1. Güllerin kokusu çok hoş.
2. Vazodaki güller solmuş.
3. Gül en sevdiğim çiçektir.
4. Güller bu vazoda daha güzel durur.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

8. 1. Hava dün göre biraz serinledi.
2. Yarın hava sıcaklığı artacakmış.
3. Öyleyse yarın denize gidelim.
4. Ama saat 16'dan sonra denize girelim.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" anlamı vardır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden - sonuç ilişkisi vardır?**

A) Ödevimi yaptığımdan içim rahat.

B) Erken yatarsan erken kalkarsın.

C) Tutumlu olursan bisiklet alabilirsin.

D) Evde ekmek yoksa fırına giderim.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" anlamı vardır?**

- A) Filmi izlerken doğrusu büyülendim.
B) Bu mahallede bu ev gibisi yok.
C) Okulların açılmasına az bir süre kaldı.
D) Şiire gençlik çağında başlamış.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" anlamı vardır?**

A) İçeri girdiği gibi pencereleri kapattı.

B) Mağazadaki beğendiği kırmızı eteği aldı.

C) Benden az çalışıyor ama notları çok yüksek.

D) Daha geçen gün birlikte sinemaya gittiler.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" söz konusu değildir?**

- A) Senin bu konuda daha doğru davrandığını biliyorum.
B) Ustanın en beceriksizi, bize denk gelmiş.
C) Konuyu görüşüp bir karara bağlayalım.
D) Romanını öncekine göre daha başarılı buldum.

(1) Sultan Mehmet bir gün, kılık değiştirerek çarşıya gider ve çarşıda biraz dolaştıktan sonra dükkânlardan birine girer. (2) Bir şeyler almak için geldiğini söyleyince satıcı istediklerinden sadece birisini verir. (3) Komşu dükkânın sifatah yapmadığını söyleyerek Fatih'i komşu dükkâna yönlendirir. (4) Fatih, komşu dükkâna gider ve alacaklarını ister. (5) Bu tüccar da istediklerinden sadece bir tanesini verir ve bir başka komşu dükkâna gönderir. (6) Fatih aynı durumu sonradan girdiği dükkânlarda da yaşar. (7) O akşam çokça dükkân gezmenin vermiş olduğu yorgunluğa rağmen halk arasındaki komşuluk ilişkilerinin bu kadar sağlam olmasına çok sevindir.

13 ve 14. soruları yukarıdaki metne göre yanıtlayınız.

13. **Numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır ?**

- A) 4   B) 5   C) 6   D) 7

14. **Numaralanmış cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?**

- A) 2   B) 3   C) 4   D) 5

1. 1. Sevgi, çok geniş kapsamlı olduğundan tanımlanması güçtür.
2. Sevinç ve güzelliği yaşadığım ölçüde seven bir insan olurum.
3. Her gün daha çok seven bir insan hâline geliyorum.
4. Sevgiyi tanımlamak, onu sınırlandırmaktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde koşula bağlılık söz konusudur?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

2. 1. Makale, okurları bilgilendirme, onlara kimi gerçekleri öğretme amacıyla yazılır.
2. Bunu yaparken salt değinmekle yetinmez düşünceye.
3. Düşünceyi ya da öne sürülen savı kanıtlamaya yönelir.
4. Makalenin bu güzelliğini birçok düşünce yazısında görürüz.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" yapılmıştır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

3. 1. 1926 yılında Manisa'da doğdu.
2. Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş bölümünü bitirdi.
3. Resmin yanında uzun yıllar yazdığı öyküleriyle de gündemde kaldı.
4. Ancak resimleri öykülerine göre daha başarılıydı.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde doğrudan anlamıma örnek vardır?**

- A) "Sizin de geleceğinizi hiç düşünmemiştik." dedi.
B) Okulun son gününde burada toplanacağımızı belirtti.
C) Yeni aldığı elbisenin üzerine olmadığını söyledi.
D) Beni buradan götürmeye kimsenin gücünün yetmeyeceğini söyledim.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yargı diğerinin nedenini bildirmemektedir?**

- A) Bütün gün güneş altında oynayıp hastalanmış.
B) Belirtilen hız sınırına uymayıp kaza yapmış.
C) Siz yetişkinler doğaya önem vermeyip dünyayı bu hâle getirdiniz.
D) Kapıdaki görevlilerin sözünü dinlemeyip içeriye dalıvermiş.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yargı gerekçeyle verilmiştir?**

- A) Biraz daha test çözersen iyi olur.
B) İnsan, en küçük şeyle de mutlu olabilir.
C) Bu çocuk beni çok üzüyor.
D) Uyanamadığı için işe geç kalmış.

7. **Aşağıdakilerin hangisinde amaç anlamı vardır?**

- A) Gençleri gerçekten anlamak için ön yargılardan arındık.
B) Sizi tanıdığı için çok mutluymuş.
C) Bütün insanları anladığını düşünerek yanılmıştı.
D) Sorumluluklarını yerine getirmesi gerekiyor.

8. (1) Çelimsiz, çekingen bir genç olduğunu anımsıyorum. (2) Herkesten uzak duruyordu, kimseye yanaşmıyordu. (3) Çevresi kalabalıklaşınca sıkılıyor olmalı ki bir yolunu bulup uzaklaşıyordu onlardan. (4) Kimileri kızılıyordu bu davranışına.
Bu parçanın yazarı numaralanmış cümlelerin hangisine kendi yorumunu katmıştır?

A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

9. (1) "Zamanın Rengi Sarı", Şule Türel'in ilk şiir kitabı. (2) Ozan'ın kırk bir şiiri yer alıyor bu yapıtta. (3) İnsanın yabancılaşmasını ne güzel anlatıyor! (4) Çiçekler, kuşlar, yağmurlar sürekli değiştiği konulardır. (5) Şule Türel zamanın, düşlerin duyarlı ozanı.
Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangi ikisi öznel yargı içerir?

A) 1 ve 4   B) 2 ve 4
C) 3 ve 5   D) 4 ve 5

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öznel anlatımlıdır?
A) Karadeniz, Türkiye'nin en çok yağış alan bölgesidir.
B) Ömer Seyfettin'in hikâyelerinin tadına doyum olmaz.
C) Hava sıcaklıkları her geçen gün artıyor.
D) Kardeşim 2007'de üniversiteyi kazandı.

11. (1) Uykusuzluktan, yorgunluktan gözlerim kapanıyordu. (2) Başım da ağrıyordu sıkıntidan. (3) Kırk yılda bir yaşayacağım, aylarca konuşulacak bir serüveni kaçırdım. (4) Hâlâ aklıma geldikçe bir hoş olurum o geceyi kaçırdığım için.
Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi yoktur?

A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin gerçekleşmesi koşula bağlanmıştır?

A) Beklemediğim bir anda karşıma çıkıvermişti.
B) Onun iyi bir eğitim alması için çok çalışıyor.
C) Sevincinden ağzına bir lokma koyamadı.
D) Eve vaktinde döneceksen arkadaşına gidebilirsin.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" anlamı yoktur?

A) Öğrencilerin en yaramazı oydu.
B) İzlediğim filmlerden beni en çok etkileyen film bu.
C) Bugün, dün'den daha başarılıydı.
D) Kendimi çok yorgun hissediyorum.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisi neden-sonuç cümlesi değildir?

A) Her gün spor yaptığından çok sağlıklı.
B) Çalışmasını bitirdiği için rahatladı.
C) Manzarasını beğendiğinden bu evi tuttu.
D) Etkili konuşmayı öğrenmek için kursa gidiyor.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul-sonuç ilişkisi vardır?

A) Otobüsü kaçırmamak için koşuyorum.
B) Kitabı yarın getirmek üzere alabilirsin.
C) Camı açık unuttuğundan içeri kuş girmiş.
D) Eve gider gitmez onu aramalıydın.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Çeşme, İzmir'in en güzel tatil yeridir.
- B) Giydiği elbise ona çok yakışmıştı.
- C) "Füreye" Ayşe Kulin'in son romanıdır.
- D) Tarihî bir film toplumu eğitmek için daha iyidir.

2. Benim tüm ilgim geleceğe ilişkindir çünkü yaşamımın geri kalanını orada geçireceğim.

Bu cümlenin anlamca en yakını aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşanacak bir şey olmadığından geçmişle ilgilenmem.
- B) Sadece geleceği yaşamak tek amacımız olmalıdır.
- C) Gençler umutlarıyla, yaşlılar anılarıyla yaşar.
- D) Geçmiş unutulmaz, geleceğe bakalım.

3.

Her insan kendi mutluluğunun demircisidir.

Yukarıda verilen cümleye anlamca en yakın olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her insan kendi mutluluğunu yine kendisi hazırlar.
- B) Mutluluğun temelinde çevremizdeki insanlar vardır.
- C) Mutlu olmayı isteyen insan çok çalışmalıdır.
- D) Mutluluğu başkasında aramak çok yanlışır.

4.

1. Sanat, insana kendini gösteren bir aynadır.	2. Sanatla ilgilendikçe önümüze yepyeni bir dünyanın kapıları açılacaktır.
3. Sanat, bize kendimizi tanımayı öğretir.	4. Sanatın içine girdikçe insanın başka insanlara bakış açısı da değişir.

Yukarıda verilen yargılardan hangi ikisi aynı anlamı karşılamaktadır?

- A) 1 ve 2
- B) 1 ve 3
- C) 2 ve 3
- D) 3 ve 4

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu küçük göl birçok öyküye konu olmuştu.
- B) Telefondaki sesi hemen hatırlamıştı.
- C) El kapisında neler çektiğimi bilemezsiniz.
- D) Düşen uçaktan yaralı olarak kurtulmuştu.

6. "Hangi insan düzensiz, tertipsiz yaşayarak başarılı olmuştur?" cümlesi aşağıdakilerden hangisine anlamca en yakındır?

- A) Bazı insanlar düzenli yaşamayı sever.
- B) Vakitsiz yapılan işler insanın başına iş açabilir.
- C) İnsanların çoğu başarıya susamıştır.
- D) Başarı için planlı ve programlı yaşanmalıdır.

7. 1. Umut, bizim direnme gücümüzdür.
2. Umut, bizim yenilenme gücümüzdür.
3. Umut, bizim her şeyimizdir.
4. Umut, bizim hayatta kalma mücadelemizdir.
Numaralanmış bu cümlelerden hangi ikisi anlamca birbirine en yakındır?
- A) 1 ve 2   B) 1 ve 4
C) 2 ve 4   D) 3 ve 4

8. **Aşağıdakilerden hangisi doğrudan anlatımlıdır?**
- A) Bütün gece çalıştığını söyledi.
B) Toplantının yarına ertelendiği söylendi.
C) Bugün de aramazsa, onunla konuşacağım, dedi.
D) Her gün spor yaptığını söylüyor.

9. Kişi, topluma ve çevresine uyum sağlamalı fakat kendi kendine yetmeyi de öğrenmelidir.
Bu cümleyle çelişen davranış aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Neyi, niçin istediğini bilirdi.
B) Çalıştı, okudu, yazdı, kazandı.
C) En iyi arkadaşı yine kendisi oldu.
D) Hep birilerine bağımlı yaşadı.

10. Bundan yıllar sonrasının sıkıntısını çekenler, kendilerine boş yere eziyet ederler.
Bu cümleye anlamca en yakın cümle aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İnsanın yaşadığı andan sonrasını düşünmesi gereksizdir.
B) İnsanlar her zaman bugünü yaşamaktadır.
C) Neden insanlar hep geleceği ister anlamam, geçmiş daha önemlidir.
D) İnsanlar sorunları fazla abartmamalıdır.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul - sonuç ilişkisi vardır?**

- A) Seni merak ettiğim için aradım.
B) Buraya geldikçe çocukluk yıllarımı hatırlarım.
C) Kilo vermek için ekmek tüketmiyorum artık.
D) Bugünden sonra her şey çok farklı olacak.

Eğer evimizde horoz besliyorsak sabahleyin güneşin doğmasına yakın ilk duyacağımız seslerden biri horoz sesi olacaktır. Sabahleyin kulağımıza en çok horozun sesinin gelmesi, onun sesinin diğerlerinden, yani diğer kuşlardan daha güçlü olmasındandır. Kuşların büyük çoğunluğu da aynı saatlerde ağaç dallarında ötmeye başlar ve bu ötme gün boyunca devam eder. Hem horozlar hem kuşlar bu ötüşü sürdürürler ama seslerinin en güçlü çıktığı zaman sabah saatleridir. Horoz ve kuşların sabah gün doğarken ötmeleri onların biyolojik saatleriyle ilgilidir. Yani onlar erken yatıp erken kalkacak ve bizi de kaldıracak şekilde programlanmıştır.

12 ve 13. soruları yukarıdaki metne göre yanıtlayınız.

12. **Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Tamamen nesnel yargılardan oluşmuştur.
B) Öznel değerlendirmelerde bulunulmuştur.
C) Koşul (şart) cümlelerine yer verilmiştir.
D) Karşılaştırma yapılmıştır.

13. **Metindeki altı çizili cümlenin anlatım özelliği aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Özel anlatımlı cümle
B) Amaç-sonuç cümlesi
C) Koşul-sonuç cümlesi
D) Neden-sonuç cümlesi

CÜMLERİN ANLAM ÖZELLİKLERİ - 1

Kazanım No: T.8.3.21-T.8.3.25

1. Tut ki oraya yetişemedin.
2. Bugün ders çalışmayı düşünüyorum.
3. Buraya kadar geldin, yanıma uğramadın.
4. Bunu bana nasıl yaparsın?

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde "sitem" anlamı vardır?

- A) 4   B) 3   C) 2   D) 1

2. Aşağıdakilerden hangisi tanım cümlesi değildir?

- A) Burun, koku uyarısını alan duyu organıdır.
B) Kroki, bir yerin ölçek kullanılmadan yapılan kabataslak çizimidir.
C) Mermer, Marmara Adası'ndan çıkartılır.
D) Zamirler, adın yerine kullanılan sözcüklerdir.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "gerçekleşmemiş beklenti" anlamı vardır?

- A) Çok yorulduğu için hemen uyudu.
- B) Beni arayacağını sanmıştım.
- C) Çalışırsan kazanırsın.
- D) Farz et ki derse geç kaldın.

4.

(1) Yazdığım şiirleri sesli olarak okurum.
(2) Kulağıma hoş geliyorsa değişiklik yapmam.
(3) Çünkü şiir, içerisinde gereksiz sözcük barındırmayan bir türdür.
(4) Yıllar sonra yeniden okuduğumda beni ilk günkü gibi etkileyebilecek mi, diye düşünüyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi "tanım" cümlesidir?

- A) 4   B) 3   C) 2   D) 1

5. Aşağıdakilerin hangisinde "varsayım" söz konusu değildir?

- A) Diyelim ki seni aradı, ne yaparsın?
B) Tut ki ben de gelmedim.
C) Öğretmenin derse gelmediğini düşünelim.
D) Mehmet yarın da buraya gelmeyebilir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "küçümseme" anlamı vardır?

- A) Sen de bizimle gelecek misin?
B) Ona bunları sen mi anlattın?
C) Okuyacak başka bir şey bulamadın mı?
D) Bu kadar işi tek başına mı yaptın?

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "öneri" söz konusudur?

- A) Büyüklerinle konuşurken daha nazik olmalısın.
B) Tut ki bu evden de çıkman gerekti.
C) Bugün erken gelebileceğini düşünmüştüm.
D) Romadaki betimlemeler olay akışına katkıda bulunmuş.